

Rov

O D P I S

\$ 11250/1

aa 25

POSELSTWO POLSKIE

Paryż, dnia 4 Czerwca 1920 .

W PARYŻU.

N. 432/20/P

Enuncjacja p. Sawinkowa o
zbliżeniu polsko-rosyjskiem.

DO PANA MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH

W WARSZAWIE.

W przypuszczeniu że poniższe dane mogą oddać pewne usługi ze względu na pobyt w Warszawie w tych dniach p. Borysa Sawinkowa, b. ministra wojny tymczasowego rządu rosyjskiego i członka Konferencji rosyjskiej w Paryżu, który udał się do Warszawy w misji politycznej, celem wznowienia bezpośrednich rozmów z Panem Naczelnikiem Państwa, jak o tem doniosłem moją depeszą N. 357 z dnia. 17. maja. r. 20., mam zaszczyt przytoczyć następujący artykuł pod tytułem: "Autour d'un rapprochement russo-polonais", który ukazał się w tutejszem, oddanem nam piśmie "Eclair" z 2/VI-20, za podpisem Sawinkowa. Artykuł ten wywołał ożywione komentarze w politycznych kołach rosyjskich w Paryżu śmiałością pewnych ocen związanych ze stosunkiem rozmaitych grup rosyjskich do sprawy polskiej.

Ze swej strony skłonny byłbym do przywiązywania do tej enuncjacji p. Sawinkowa większego znaczenia w obecnej chwili i warunkach na tutejszym gruncie, gdyby nie fakt, dający do myślenia, że enuncjacja ta poprzedziła zbyt bezpośrednio podróż jej autora do Polski i ztąd mogła nosić wszelkie cechy politycznego manewru obliczonego, jeśli nie na "captatio benevolentiae" w stosunku do nas, to w każdym bądź razie na usprawiedliwienie akcji p. Sawinkowa w Polsce w oczach jego paryskich rodaków, lub zbliżonych do niego politycznych koł francuskich.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New YorkPILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

170

Oto tekst wzmiarkowanego artykułu:

"L'idée d'un rapprochement entre la Russie patriotique et la Pologne - en vue d'une lutte commune contre les bolcheviks - a provoqué dans les milieux de l'émigration russe à Paris, une opposition à laquelle on attache trop d'importance.

En effet, ces milieux ne reflètent pas l'opinion réelle de la Russie entière. Ils comprennent surtout des éléments de l'extrême droite, germanophile et de la gauche, bolcheviste.

Ces divers éléments, pour des raisons bien différentes, communient dans une même haine contre la Pologne. L'extrême droite ne renonce pas, d'accord avec l'Allemagne, à courber de nouveau sous son joug le pays affranchi. Elle craint une réconciliation définitive entre la Russie démocratique et la Pologne libérée.

Quant à la gauche bolcheviste, sa conception est des plus nettes: elle n'admet aucune intervention armée contre les bolcheviks, ni de la part des Alliés de la Russie, ni même de la part des patriotes russes.

Les anciens zimmerwaldiens n'hésitent point à déclarer que n'importe quelle intervention les obligerait à remettre à plus tard la lutte intérieure. Quelques uns admettent même jusqu'à un certain point l'utilité de soutenir un pouvoir qui lutte pour l'intégrité de la nation (N.28 de Pro Russie, organe des socialistes révolutionnaires, amis de Kerensky).

Sous ce prétexte, en Sibérie, s'est déjà conclu un pacte entre les socialistes révolutionnaires de gauche et les bolcheviks, qui participent ensemble au pouvoir.

L'intervention de la Pologne menace l'existence du pouvoir bolcheviste. Cela suffit pour que tous les bolchevisants se dressent contre elle avec véhémence.

Qui prône le rapprochement: qui le souhaite? Ceux qui sont et resteront toujours ententophiles et qui se rendent parfaitement compte que l'antagonisme entre la Russie et la Pologne ne peut faire que le jeu de l'Allemagne, des bolcheviks et de tous les bolchevisants.

Bien entendu, tout rapprochement n'est possible qu'à condition que les deux parties le désirent sincèrement en s'inspirant des principes excluant des velléités d'impérialisme des deux côtés.

N'est il pas étrange vraiment que ce soient les "défaitistes" d'hier qui se dressent surtout contre la Pologne en "bons nationalistes" allant même jusqu'à attribuer aux germano-bolcheviks le mérite d'être des "gardiens fidèles de l'intégrité du territoire russe et de l'unité nationale".

Ils disent ces "neo-nationalistes" que toute la Russie se dressera sous la bannière bolcheviste contre la Pologne. Cette allégation est le leit motif de leur campagne encore qu'elle ait déjà été démentie puisque d'après des informations parvenues à notre connaissance la révolte contre les bolcheviks commence à grandir en Russie au fur et à mesure de l'avance des troupes polonaises.

Il nous semble évident que, quand le peuple russe saura que les Polonais agissent d'accord avec les patriotes russes, que l'avance polonaise n'est pas une agression dirigée contre la Russie, mais contre les bolcheviks, que c'est une guerre libératrice: quand

le peuple russe saura cela, il se dressera tout entier contre ses oppresseurs.

Le rapprochement russo-polonais a pour but de sauver la Russie et de débarrasser les pays de l'Entente du cauchemar bolcheviste. Les patriotes russes clairvoyants y souscrivent.

Boris SAVINKOFF."

Dla dalszej akcji Poselstwa na gruncie tutejszym w związku z omówioną sprawą, w duchu informacyjnym, byłoby nader ważnem posiadać możliwie wyczerpujące dane o działalności Sawinkowa na tle warszawskiem, o przebiegu jego rozmów z Panem Naczelnikiem Państwa, ewentualnie z czynnikami rządowymi, wreszcie o jego stosunku z miejscowem przedstawicielstwem rosyjskiem.

W związku z tą sprawą, upraszam również o poinformowanie mnie, jaki bieg Ministeryum uzna za stosowne nadać swej decyzji, zakomunikowanej w swoim czasie tutejszemu Poselstwu w drodze telegraficznej, spowodowania odwołania z Warszawy akredytowanej tam połączkowo Misji rosyjskiej p. Kutepowa.

CHARGE D'AFFAIRES.

Ignatowski

NACZELNE DOWODZĄCO WOJSK POLSKICH

ADJUTANT GŁÓWNY

WARSZAWA

L. Dz. 3883/2 dn. 24/VI 1920 r.

załącz. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York